Inkerving uit 1945 leidt tot speurtocht

door Henk van de Bunt

Halverwege het voorbije jaar 2011 wees Aad den Outer zijn buurman Lex van Boetzelaer op een naam, die in 1945 in een beukenboom achter aan de Eikensteeg ten noorden langs de Karnemelksweg in de omgeving van de gemeentegrens met de kern Lage Vuursche (Baarn) was gekerfd. Hij wilde er al eens eerder aandacht aan besteden, maar twijfelde of het interessant genoeg was. Lex van Boetzelaer is geïnteresseerd in de microgeschiedenis van zijn omgeving en dook vol overgave in deze nieuwe ontdekking.

Lex van Boetzelaer (links) en Aad den Outer traceerden W. Foster wel, maar vonden hem (nog) niet.

In de boom zijn de naam 'W. Foster', de datum '21.6.45' en een gestileerde hertenkop gekerfd. De gestileerde hertenkop herkende Lex nog uit zijn diensttijd, als beeldmerk van de legereenheid 'de Stoottroepen'. Maar de naam W. Foster klonk hem Engels in de oren. Rondom de Tweede Wereldoorlog is huize Eyckenstein door legers van verschillende nationaliteiten in gebruik geweest. Vader R.W. van Boetzelaer vertelde al eerder dat er o.a. Canadezen na de oorlog in 1945 tijdelijk op Eyckenstein verbleven. Het leek dus aannemelijk, dat de inkerving door een Canadese soldaat gemaakt was en dat zijn legereenheid blijkbaar hetzelfde beeldmerk gebruikte als de Nederlandse Stoottroepen.

1113 De2013ilt

Internet

Op internet vond Lex van Boetzelaer, dat het Nederlandsche regiment Stoottroepen op 21 september 1944 in Eindhoven werd opgericht in opdracht van Z.K.H. Prins Bernhard, precies drie maanden na de inkerving. Dit deed hem vermoeden dat de Nederlanders dit beeldmerk van de hertenkop van de Canadezen overgenomen hebben. Lex wilde graag deze 'W. Foster' of zijn nakomelingen achterhalen om informatie over het verblijf op Eyckenstein te krijgen. Een zoekopdracht op internet 'W. Foster' gaf maar liefst 879.000 treffers; een bijna ontmoedigend aantal. De naam Foster is waarschijnlijk een naam die bijna net zo vaak voorkomt als de Nederlandse 'Jansen'.

Internet gaf wel informatie: 'In het Britse en Canadese leger was reeds een lange traditie ontstaan van eenheids-onderscheidingstekens en aangezien de Koninklijke Landmacht na 1945 op Britse leest geschoeid werd (letterlijk en figuurlijk) en een groot deel van de troepen daadwerkelijk in het Verenigd Koninkrijk opgeleid werd, kwamen deze militairen al snel in aanraking met deze traditie die al snel, op kleine schaal, navolging kreeg. De legerleiding was hier geen voorstander van, sterker nog, keurde dit sterk af. Een voorbeeld hiervan is het embleem van de Stoottroepen dat, hoewel zeer sterk in symboliek, geen goedkeuring vond'.

Zoektocht

Vanaf die tijd werden allerlei instanties aangeschreven, in de hoop op verdere informatie. Lex stelde op internet vragen als: 'Weet u of het embleem van de Stoottroepen ook in Canada voor een bepaalde legereenheid gebruikt wordt/werd? Als antwoord kwamen er allerlei verwijzingen naar (internet-)adressen. Ook van het (Nederlandse) Ministerie van Defensie kwam bericht: 'Waarschijnlijk is het beeldmerk van The Seaforth Highlanders of Canada.' Deze legereenheid was vanaf 19 juni 1945 in Maartensdijk gelegerd, dus twee dagen voor de inkerving. In de index van een naslagwerk komt tweemaal de naam W. Foster voor: W.A. Foster en W.C. Foster. Alleen W.C. heeft ten tijde van de inkerving gediend: van 18 december 1944 tot 16 juli 1945. Dat moet hem dus hoogstwaarschijnlijk geweest zijn.

Historicus

Lex van Boetzelaer was ondertussen om een geheel andere reden benaderd door de Nederlandse historicus Jan Krijff. Als wederdienst voor verkregen informatie bood deze aan te willen helpen zoeken. Via deze in Canada wonende historicus werden weer anderen benaderd, die er in leken te slagen de veteraan Foster (of zijn nazaten) te traceren. De persoon, die e.e.a. uit zocht meldde Lex van Boetzelaer, dat hij verwachtte rondom Kerstmis 2011 de bedoelde veteranegroep te spreken. Jammer genoeg is nu, een half jaar later zo rond dodenherdenking en Bevrijdingsdag 2012 vooralsnog alleen nog maar de conclusie: 'wel getraceerd, maar niet gevonden' te trekken. Aad den Outer en Lex van Boetzelaer hebben de moed nog niet definitief opgegeven: 'Er wordt nog verder gezocht, maar de kans de persoon zelf te vinden wordt met het klimmen der jaren wel steeds kleiner. En of zijn mogelijke nazaten ooit hebben gehoord over de Hollandse avonturen van hun familielid is ook nog maar de vraag. In maart jl. is er naar de krant Vencouver Sun een 'opsporing verzocht' gestuurd, maar daar is vooralsnog geen reactie opgekomen'.

Dit verhaal over 21 juni 1945 en over een inkerving in een boom, gelegen in de periferie van de gemeente, is ook te vinden op www.900jaardebilt.nl